

Skriv et essay

Hvad er et essay? Et essay er en argumenterende tekst, hvor du skal forholde dig undersøgende og debatterende. Du skal samtale med dig selv om noget, du har oplevet eller undret dig over. Du skal argumentere for fordele og ulemper ved forskellige synsvinkler.

Indledning + Afsæt – dét, der har sat gang i dine tanker om et emne, som du reflekterer over (personlig erfaring, oplevelse, noget konkret, du har læst).

Gør det spændende, så man får lyst til at læse videre, stil gerne et spørgsmål eller inddrag et citat.

Tre planer – jeres tanker/pointer

- **Det konkrete plan** – afsættet – dét, der lige præcis gjorde, at du valgte dette emne. (nutid)

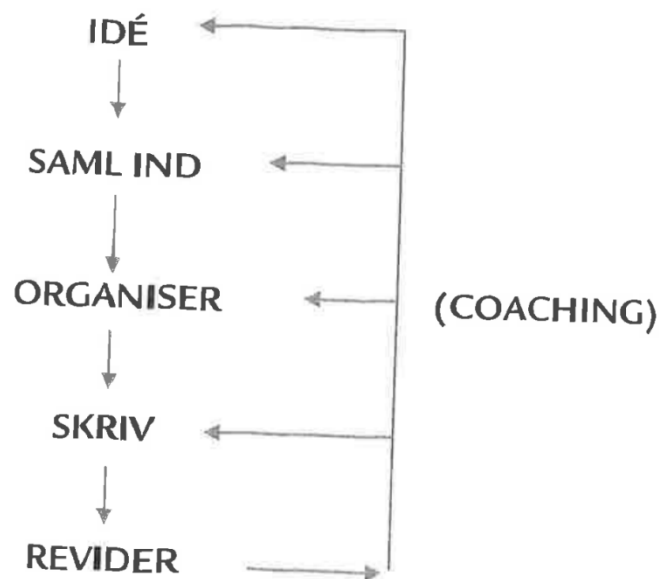
- **Det erindrede plan** – kobler afsættet med andre oplevelser inden for det samme emne, forskellige vinkler. (datid)

- **Det reflekterede plan** – sætte egne refleksioner i forbindelse med noget overordnet/generelt – fra dig (eget fokus) til noget bredere (almen interesse). (nutid)
Argumenter (for/imod) **og diskussion** (pointe – hvorfor?/hvordan?)

Afslutning – opsummere de vigtigste pointer (bekræftning/afkræftning?) Evt afslutte med et passende citat og/eller åbent spørgsmål.

Skriveprocessens fem faser

Skriveprocessens fem faser

Idéfasen – rodet og ustruktureret indsamlings- og inspirationsfase. Alle input velkomne. Formålet er at nå frem til et mere eller mindre præcist fokus – et kompas:

- 1) hvad er det, jeg vil fortælle? – tekstens indhold
- 2) hvorfor vil jeg fortælle det? – tekstens intention (genre)

I idéfasen kan man bruge *observationskrivning* – fx bruge sin notesblok og arbejde med noterne. Og *tænkeskrivning* – fx hurtigskrivning, mind-map, brainstorm.

Saml ind – researchfasen. Finde ud af, hvad man skal have svar på, hvor og hvordan man finder svarene, skaffe sig et ”overskud”, man kan skrive på.

Organisér – struktureringsfasen. Lav en plan/struktur at skrive efter. Hvilken skrivemodell skal teksten skrives i? Hvilke dele skal teksten bestå af? Hvilken rækkefølge skal delene komme i? Hvilken vægtning skal delene have?

Skriv – skrivefasen. Når man har fundet ud af, hvad man vil fortælle, hvorfor, fået overblik over stoffet og lavet en plan, så er man klar til at skrive. Husk – skrivning for sig og redigering for sig. Læg planen ved siden af skærmen og brug den til at holde skrivningen i gang og sammen. Husk – **1)** begynd der, hvor der er mest at sige, og hvor det er lettest – **2)** skriv hurtigt, ubrudt, uden at gå tilbage og rette – **3)** skriv i så store helheder som muligt – **4)** bryd blokeringer ved at påbegynde skrivning i et andet sted i planen, hold skrivningen i gang – **5)** fortæl til coach/familiemedlem om det, du skriver.

Revider – at rette og skrive om, først på indhold, så struktur, så mekanik (stavning/tegnsetning).

Coaching – en skrivecoach er en person, som gider høre på, hvad man har at sige og som stiller gode spørgsmål til det, man siger. At forklare et problem for en anden, så man selv kan forstå det, er den halve løsning. Skriveren beskriver og forklarer, coachen lytter og stiller spørgsmål – dette giver skriveren flere idéer, bedre hold på stoffet, hurtigere overblik og mere skriveenergi.

Skriveramme – essay

Husk:

- Veksl mellem synsvinklerne: "jeg" og "man/vi".
- Veksl mellem personlig beretning, eksempler og refleksioner
- Beskriv dine tanker, følelser og erfaringer – med et personligt og levende sprog. Inddrag gerne billedsprog.
- Afslut essayet åbent og slut evt med et spørgsmål til læseren.
- Tilpas sproget til dine modtagere

OVERSKRIFT

- Overskriften skal gøre læseren nysgerrig på dit emne.

INDLEDNING: PERSONLIG ERINDRING

- Præsenter dit konkrete emne, som gerne må være en oplevelse eller en undren, du har haft.
- Forklar hvorfor du er interesseret i emnet
- Brug "jeg"

I går/forrige måned da jeg...

Da jeg var ... år, oplevede jeg ...

Jeg kan tydeligt huske ...

Det har altid undret mig, at...

Jeg har ofte spekuleret på, hvorfor/hvordan/hvornår....

HOVEDDEL 1: EKSEMPEL

- Kom med et eller flere eksempler på, at andre har oplevet eller undret sig over det samme som dig
- Skift synsvinkel til "man/vi"

Det er ligesom...

Dette ses også ved...

Ifølge ... er der ...

Der er mange synsvinkler på dette emne. Én synsvinkel er, at...

En anden synsvinkel er...

Helt anderledes er det med...

I andre lande ...

HOVEDDEL 2: REFLEKSION

- Se dit emne fra forskellige synsvinkler. Giv udtryk for hvad du synes om de forskellige synsvinkler.
- Brug "jeg"

Det får mig til at tænke på/overveje...
Denne holdning/synsvinkel gør mig ...
Kan det virkelig passe ...?
Men hvilken betydning/troværdighed har ...?
På den ene side...
På den anden side...
Hvis jeg ser det fra et andet udgangspunkt, så...

AFSLUTNING

- Rund teksten af – vend gerne tilbage til din oplevelse i indledningen
- Opsummer de vigtigste synsvinkler/pointer
- Hvis du vil lave en åben afslutning, kan du slutte med at stille et spørgsmål.

Som jeg skrev i indledningen...
Lige for tiden...
De vigtigste synspunkter i dette essay mener jeg er...
En mulig løsning på problemstillingen kunne være...
Og for resten...

KILDER

Når du bruger informationer fra internettet eller fra andre kilder, skal du lave en kildeliste.
Husk:

- Navn på afsender
- Titel på siden/film/tekst
- Websidens navn
- Kopi af link, hvor teksten/filmen kan findes
- Dato for, hvornår du søgte kilden

Fx: Berlingske Media AS, Internationalt, berlingske.dk
<https://www.berlingske.dk/internationalt/vi-sad-som-stenfigurerer-og-saa-det-hele-ske.-men-det-der-var-endnu-vaerre-end> (22.07.2023)